

Sygn. akt VI U 483/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Janusz Madej

Protokolant st. sekr. sądowy Dorota Hańc

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2018 r. w Bydgoszczy na rozprawie

odwołania: M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 16 lutego 2017 r., znak: (...)

w sprawie: M. K.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o wysokość renty z tytułu niezdolności do pracy

I zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje ubezpieczonemu M. K. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od 1 lutego 2017 r. do 31 stycznia 2020 r. ;

II stwierdza odpowiedzialność Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn.akt VIU 483/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 lutego 2017 roku o ustaleniu prawa do renty na dalszy okres Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonego z dnia 29 grudnia 2016 roku przeliczył od 1 lutego 2017 roku, to jest od miesiąca, w którym wstrzymano wypłatę świadczenia rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Stwierdzając, że renta ta przysługuje ubezpieczonemu na stałe. Odrębną decyzją z tej samej daty to jest z dnia 16 lutego 2017 roku organ rentowy po rozpatrzeniu wniosku M. K. z dnia 29 lutego 2016 roku odmówił wnioskodawcy prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy powołując się na artykuł 107 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS z dnia 9 lutego 2017 roku wnioskodawca nie został uznany za całkowity...cię niezdolnego do pracy. W związku z tym organ rentowy wydał decyzję odmowną, a zaznaczając, że wnioskodawcy przysługuje na stałe renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Odwołanie od tej decyzji odmawiającej prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy wniosł ubezpieczony domagając się jej zmiany i przyznania prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W uzasadnieniu swojego stanowiska procesowego ubezpieczony wskazał, że decyzja zaskarżona odwołaniem jest głęboko dla niego krzywdząca. Podnos..., ubezpieczony podnosił, że cierpi na naczyniaka mózgu, jest to ciężka choroba i zauważalnie wpływa na jego stan zdrowia oraz sprawność tak fizyczną jak intelektualną. Ubezpieczony wskazywał, że posiada..., jest

osobą posiadającą wyższe wykształcenie. Następuje jednak postępujące obniżenie jego sprawności intelektualnej a lekarze leczący go stwierdzają, że operatywność mózgu to pogranicze alzheimera. Ubezpieczony wskazywał, że staje się coraz bardziej ociężały umysłowo zapomina zdarzenia, słowa, które miały miejsce dosłownie przed chwilą, cierpi na padaczkę. Wciąż zażywa leki na to schorzenie, boi się utraty przytomności a lekarze leczący określają go, jako osobę nieuleczalnie chorą kategorycznie jednocześnie wykluczając, aby mógł podjąć jakąkolwiek pracę zarobkową. Domagał się także dopuszczenia dowodu z opinii biegłych sądowych z zakresu neurologii i psychiatrii w celu jednosta..., w celu jednoznacznego ustalenia czy jest zdolny do jakiejkolwiek pracy zarobkowej. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania powołując argumentację przedstawioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Sąd Okręgowy ustalił i rozważył, co następuje. Ubezpieczony M. K. urodzony (...) w okresie od 1 września 2006 roku do 31 stycznia 2016 roku uprawniony był do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, a w następnym okresie od 1 lutego 2016 roku do 31 stycznia 2017 roku pobierał rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W okresie swojej aktywności zawodowej ubezpieczony pracował fizycznie, jako robotnik suszarni, a po ukończeniu studiów podjął pracę, jako nauczycielskich, jako kurator-wychowawca a następnie prowadził własną działalność gospodarczą do chwili nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W dniu 29 grudnia 2016 roku ubezpieczony złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Orzeczeniem z dnia 19 stycznia 2017 roku lekarz orzecznik ZUS ustalił, iż ubezpieczony jest całkowicie niezdolny do pracy do 31 stycznia 2020 roku. W wyniku złożenia zarzutu wadliwości orzecze..., orzeczenia lekarza orzecznika orzekała komisja lekarska ZUS, która w orzeczeniu z dnia 9 lutego 2017 roku uznała ubezpieczonego za trwale częściowo niezdolnego do pracy oraz ustaliła, iż nie jest on całkowicie niezdolny do pracy. Orzeczenie komisji lekarskiej ZUS stanowiło podstawę dla organu rentowego do wydania zaskarżonej w niniejszej sprawie decyzji. W celu zweryfikowania stanowiska organu rentowego opartego na orzeczeniu komisji lekarskiej ZUS w kwestii wymagającej wiadomości specjalnych związanej z tym, czy ubezpieczony jest całkowicie czy tylko częściowo niezdolnym, niezdolny do pracy Sąd dopuścił dowód z opinii zespołu biegłych sądowych w składzie specjalista medycyny przemysłowej, specjalista neurolog, specjalista psychiatra i specjalista psycholog kliniczny. Biegli sądowi w opinii z dnia 2 sierpnia 2017 roku rozpoznali u ubezpieczonego naczyniopochodne uszkodzenie mózgu, malnot..., malformację tętniczo-żylną okolicy pnia mózgu, zespół piramidowy objawowy obustronny, padaczkę z napadami złożonymi wtórnie uogólnionymi, organiczne zaburzenia funkcji poznawczych, organiczne zaburzenia nastroju i osobowości oraz zespół zależności alkoholowej w okresie deklarowanej abstynencji. Na podstawie przeprowadzonych badań sędowo-lekarskich i po analizie zebranej w sprawie dokumentacji medycznej biegli sądowi stwierdzili, iż stan zdrowia ubezpieczonego upośledza sprawność jego organizmu w stopniu powodującym nadal okresową całkowitą niezdolność do pracy. Biegli podkreślili, że ubezpieczony z nieoperacyjną malformacją tętniczo-żylną w okolicy pnia mózgu z naczyniopochodnym uszkodzeniem mózgu i padaczką z napadami złożonymi wtórnie uogólnionymi z organicznymi zaburzeniami oso..., zaburzeniami osobowości i funkcji poznawczych jest nadal, jest nadal całkowicie niezdolny do pracy. W badaniu neurologicznym biegli sądowi stwierdzili istotny deficyt w zakresie funkcji układu nerwowego z objawami patologicznymi obustronnymi i niepewnymi próbami mózdkowymi. W badaniu, z kolei w badaniu psychiatryczno-psychologicznym biegli sądowi stwierdzili deficyt funkcji poznawczych bez poprawy w badaniu neuropsychologicznym z 2015 roku i ze stycznia 2017 roku. Wobec powyższego w stanie zdrowia orzekanego biegli w porównaniu z badaniem przeprowadzonym poprzednio biegli nie zaobserwowali poprawy stanu zdrowia. We wnioskach końcowych uznali ubezpieczonego za nadal okresowo całkowicie niezdolnego do pracy od daty ustania poprzedniego świadczenia to jest od 1 lutego 2017 roku na okres dalszych trzech lat to jest do 31 stycznia 2020 roku. Przyczyną stwierdzonej całkowitej niezdolności do pracy są schorzenia wymienione w rozpoznaniu. Biegli zgodzili się z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS, natomiast nie zgodzili się z orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS. Zastrzeżenia do tej opinii zgłosił w piśmie procesowym z dnia 25 października 2017 roku organ rentowy. Powołując się na stanowisko przewodniczące..., przewodniczącej komisji lekarskiej ZUS pełnomocnik organu rentowego wskazywał, iż przewodnicząca nie podziela opinii biegłych lekarzy sądowych o całkowitej niezdolności do pracy odwołującego. Komisja lekarska ZUS po przeprowadzonym badaniu oraz analizie dokumentacji nie stwierdziła zaburzeń stanu neurologicznego oraz psychicznego w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do pracy. Poszczególni biegli nie wypowiedzieli się, co do stopnia niezdolności do pracy powoda. Z opisu badań poszczególnych biegłych sądowych nie wynika nasilenie objawów w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do pracy. Z opisu badania biegłego neurologa nie wynika deficyt neurologiczny powodujący, nie wynika zdaniem organu rentowego deficyt neurologiczny

powodującej całkowitą niezdolność do pracy. Bez niedowładu, próby mózdkowej niepewne, napady padaczkowe rzadkie 3, 4 razy w roku. W opinii biegłego brak jest oceny, w jaki sposób występujące schorzenia...

[**koniec** 00:17:46.000] NII813773_02

[**Przewodniczący** 00:17:46.415] Wpływają u ubezpieczonego na niezdolność do pracy. Z kolei, jak podnosił pełnomocnik organu rentowego z treści powyższego pisma procesowego, z opisu badania psychiatrycznego również nie wynika całkowita niezdolność do pracy, powód zorientowany, nastrój obojętny, napęd psychoruchowy nieco zredukowany, skargi na zaburzenia pamięci i koncentrację uwagi. Ubezpieczony roszczeniowy, agrawacja objawów wypowiedzi w płaszczyźnie pytań, biegły nie stwierdził objawów wytwórczych oraz myśli suicydalny..., suicydalnych pisze organ rentowy. Z badania psychologicznego również nie wynika całkowita niezdolność do pracy, biegły dysponował badaniem psychologicznym z dnia 31 lipca 2017 roku stwierdzającym zaburzenia funkcji poznawczych, pogranicze otępien..., otępienia lekkiego stopnia, co również nie uzasadnia całkowitej niezdolności do pracy. Wobec powyższego pozwany wnosił o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłych lekarzy sądowych, a w przypadku nieuwzględnienia tego wniosku organ rentowy wnosił o oddalenie odwołania. Dokonując oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez dyrektywy wskazane w artykule 233 paragraf 1 kodeksu postępowania cywilnego Sąd Okręgowy uznał, iż sporządzona w sprawie niniejszej opinia pisemna biegłych sądowych z dnia 2 sierpnia 2017 roku ma taką moc dowodową i wiarygodność, iż pozwala na wydanie w sprawie stanowczego rozstrzygnięcia i dokonanie istotnych dla rozstrzygnięcia sporu ustaleń. W szczególności opinia w sposób jednoznaczny wskazuje na liczne schorzenia, na które cierpi ubezpieczony oraz na ich wpływ na stan czynnościowy organizmu. Biegli podkreślali, iż ubezpieczony choruje, u ubezpieczonego występuje nieoperacyjna malformacja tętniczo-żylna okolicy pnia mózgu z naczyniopochodnym uszkodzeniem mózgu i padaczką z napadami złożonymi wtórnie, wtórnie uogólnionymi z organicznymi zaburzeniami osobowości i funkcji poznawczych. U ubezpieczonego występują, występuje istotny deficyt w zakresie funkcji układu nerwowego z objawami patologicznymi obustronnymi i niepewnymi próbami mózdkowymi. W badaniu psychiatryczno-psychologicznym stwierdzono deficyt funkcji poznawczych bez poprawy w stosunku do badania neuropsych..., badań neuropsychologicznych z 2015 i ze stycznia 2017 roku. Te istotne ustalenia biegłych sądowych organ rentowy pominął w swoich zastrzeżeniach i całkowicie je zignorował eksponując nieistotne dla oceny stanu zdrowia okoliczności fragmentarycznie powołując je w swoich zastrzeżeniach, a nie odnosząc do rozpoznanych u ubezpieczonego schorzeń i ich wpływu na stan czynnościowy organizmu opisany przed chwilą w cytowanym fragmencie pisemnej opinii biegłych sądowych. Należy podkreślić, że oceny stanu zdrowia dokonywał zespół biegłych sądowych w skład, którego wszedł także specjalista medycyny przemysłowej, który wspomagał pozostałych biegłych sądowych i zgodnie z posiadaną specjalistyczną wiedzą medyczną z dziedziny medycyny pracy uwzględniał możliwości wykonywania przez ubezpieczonego pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji oraz wykonywania przez niego jakiegokolwiek pracy. Jednoznacznie biegli sądowi wypowiedzieli się, co do kwestii całkowitej niezdolności do pracy ubezpieczonej, a podkreślić należy, że niezdolność tę powodują bardzo poważne schorzenia układu nerwowego wywołujące istotne ograniczenia zarówno zaburzeń funkcji poznawczych, jak i zaburzeń nastroju i osobowości z jednoczesnym występowaniem padaczki z napadami złożonymi wtórnie uogólnionymi i pozostałymi schorzeniami czyniącymi ubezpieczonego całkowicie niezdolnym do pracy. Dokonując subsumpcji ustalonego w sprawie stanu faktycznego pod właściwe przepisy prawa materialnego Sąd Okręgowy wskazuje, iż zgodnie z artykułem 57-ym ustępem 1-ym punktami 1, 2 i 3 Ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki. Po pierwsze jest niezdolny do pracy, po drugie ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy, po trzecie niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w punkcie 3-im ustępu 1-go artykułu 57-go albo nie później niż w ciągu 18-stu miesięcy od ustania tych okresów. Jedyną sporną między stronami okolicznością było to, czy ubezpieczony jest niezdolny do pracy w stopniu powodującym częściową niezdolność do pracy, czy też w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do pracy. Wskazać w związku z tym należy na unormowania artykułu 12-go ustępu 1-go, 2-go i 3-go zgodnie, z którymi niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodniej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Z kolei artykuł 13-ty ustęp 1-szy ustawy wskazuje, że przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania,

co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się po pierwsze stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość, możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji i po drugie możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne. W ocenie Sądu Okręgowego zebrany w sprawie materiał dowodowy w sposób jednoznaczny wykazał, iż ubezpieczony jest nadal całkowicie niezdolny do pracy i że nie nastąpiła poprawa w jego stanie zdrowia w stosunku do okresu, w którym pobierał on rentę z tytułu całkowitej wcześniej rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Takie schorzenia, jak naczyniopochodne uszkodzenie mózgu, malformacja tętniczo żylna okolicy pnia mózgu, zespół piramidowy objawowy obustronny i padaczka, organiczne zaburzenia funkcji poznawczych i organiczne zaburzenia nastroju i osobowości czynią ubezpieczonego całkowicie niezdolnym do pracy, co potwierdził wiarygodny o pełnej mocy dowodowej dowód z opinii biegłych sądowych. Jednocześnie Sąd nie widział, jak już zaznaczył potrzeby kontynuowania postępowania dowodowego, a i dlatego na podstawie artykułu 477-go ze znacznikiem 14 paragraf, paragrafem 2-im kodeksu postępowania cywilnego w związku z powołanymi przepisami prawa materialnego, w szczególności artykułem 12-ym ustępem 2-im zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na okres orzeczony w opinii biegłych sądowych. Podkreślić jeszcze należy, że także lekarz orzecznik ZUS wydał opinię potwierdzającą opinię biegłych sądowych.

[**ns** 00:28:24.465] to wszystko, tutaj biegli sądowi

[**ns** 00:28:57.136] na podstawie tego same..., samego materiału, który dostępny był także

[**ns** 00:29:04.198] lekarskiej ZUS, a w tej sytuacji zgodnie artykułem 118-ym ustęp 1a organ rentowy ponosi odpowiedzialność, o której mowa w tym przepisie i dlatego Sąd Okręgowy w tym zakresie orzekł, jak w punkcie 2-im wyroku. To wszystko, dziękuję bardzo.